

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tal-15 ta' April, 2013

Rikors Numru. 189/2008

Francis **ZAMMIT** għan-nom u in rappreżentanza tas-
soċjeta' *en nom collectif* Francis Zammit & Bros (P-471)

VS

ALMECO LIMITED (C – 20939)

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fil-21 ta' Frar, 2008, li bih u għar-
raġunijiet hemm imsemmija, l-attur *nomine* talab li din il-
Qorti (a) tordna x-xoljiment u konsegwentement l-istralċ
tal-kumpannija mħarrka għall-finijiet tal-artikolu
214(2)(a)(ii) u (2)(b)(iii) u tal-artikolu 218(1) tal-Kapitolu
386 tal-Liġijiet ta' Malta;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat li, minkejja n-notifika, l-kumpanija intimata ma ressqet l-ebda kontestazzjoni għat-talba magħmula;

Rat il-verbali tat-13 ta' Mejju, 2008, u tat-18 ta' Ġunju, 2008, li bihom il-partijiet għarrfu lill-Qorti li kienu qegħdin jippruvaw jilħqu arrangament barra l-Qorti;

Rat il-verbal tas-smiġħ tal-1 ta' April, 2009¹, li bih l-avukat difensur tal-attur *nomine* talab li din il-kawża titħalla *sine die* sakemm tintemm il-kawża fl-ismijiet “*TC Smith Agencies Limited (C-8590) vs Almecco Limited (C-20939)*” li kienet qiegħda tinstema' minn din il-Qorti diversament presjeduta², u d-degriet tagħha ta' dak inhar li laqgħet l-imsemmija talba u l-kawża ma kellhiex tmur deżerta sakemm tintemm il-kawża l-oħra msemmija jew sakemm ma ssirx talba lil din il-Qorti mod ieħor;

Rat li l-kawża msemmija “*TC Smith Agencies Limited (C-8590) vs Almecco Limited (C-20939)*” kienet ċeduta fis-27 ta' Marzu, 2012, iżda l-attur *nomine* ma ressaq l-ebda talba biex il-Qorti terġa' tqiegħed din il-kawża fuq il-lista għas-smiġħ;

Rat id-degriet ta' din il-Qorti tas-17 ta' Ottubru, 2012³, li bih reġgħet qiegħdet il-kawża għas-smiġħ;

Rat il-verbal magħmul mill-avukat difensur tal-kumpanija mħarrka waqt is-smiġħ tas-17 ta' Jannar, 2013⁴, li bih irrileva li l-Qorti jmissha ssib li din il-kawża marret deżerta ladarba ma ntabax ir-ri-appuntament tagħha fi żmien ta' sitt xhur minn meta l-kawża l-oħra kienet intemmet;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-partijiet dwar il-kwestjoni mqanqla mill-kumpanija mħarrka;

Rat id-degriet tagħha tas-6 ta' Frar, 2013, li bih ħalliet il-kawża għal-lum għall-provvediment dwar id-deżerzjoni tal-kawża;

---

¹ Paġ. 14 tal-proċess

² Rik. Nru. 1133/06AF

³ Paġ. 16 tal-proċess

⁴ Paġ. 17 tal-proċess

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Illi l-attur *nomine* kien fetaħ kawża biex din il-Qorti tqiegħed lill-kumpannija mħarrka (aktar 'il quddiem imsejha "Almeco") fi stralċ wara li tkun xolta, u dan minħabba li naqset li tħallsu *nomine* kreditu li kien kanonizzat b'sentenza mogħtija fl-24 ta' Settembru, 2007;

Illi l-kumpannija mħarrka ma resset l-ebda kontestazzjoni għat-talba fiż-żmien lilha mogħti mil-liġi;

Illi wara li l-attur *nomine* ta x-xhieda tiegħu u fid-dawl ta' dak li semma f'dik ix-xhieda⁵, l-għaref difensur tiegħu talab li jingħata żmien biex jirregola ruħu;

Illi fis-smiġħ ta' wara, l-istess avukat difensur talab li l-Qorti tħalli l-kawża *sine die* pendent i-eżitu ta' kawża oħra mressqa kontra Almeco minn kumpannija kreditriċi oħra tagħha, u liema kawża kienet qiegħda tistema' minn din il-Qorti diversament presjeduta. Il-Qorti laqgħet it-talba u ordnat li l-kawża ma tmurx deżerta sakemm tkun għadha tinstema' l-kawża l-oħra. Is-soċjeta' attriċi ma kenitx parti f'dik il-kawża l-oħra;

Illi fil-5 ta' Marzu, 2012, tressqet Nota ta' Ċessjoni fil-kawża l-oħra u, b'degriet mogħti minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fis-27 ta' Marzu, 2012, il-kawża l-oħra tħassret minn fuq il-listi;

Illi billi l-Qorti rat li ma saritilha l-ebda talba biex din il-kawża terġa' titqiegħed għas-smiġħ u meta ntebħet bl-eżitu tal-kawża l-oħra, minn rajha⁶ qiegħdet din il-kawża mill-ġdid għas-smiġħ b'degriet tagħha tas-17 ta' Ottubru, 2012;

---

⁵ Waqt is-smiġħ tas-17.2.2009, f'pagġ. 11 – 2 tal-proċess

⁶ Art. 964(2) tal-Kap 12

Illi fl-ewwel smiġ tal-kawża ri-appuntata, Almeco qajmet il-kwestjoni li l-kawża kienet deżerta, għaliex ma kienet saret l-ebda talba għar-ri-appuntament tagħha fiż-żmien li trid il-liġi;

Illi Almeco tistrieñ fuq dak li jipprovdi l-artikolu 964(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jgħid li *“Kull kawża li jkun hemm f'qorti ta' ġurisdizzjoni ċivili li, wara li tkun ġiet imressqa għas-smiġ, tiġi, b'ordni tal-qorti, differita sine die jew xort'oħra sospiża għandha titqies bħala deżerta sakemm ma tiġix appuntata mill-ġdid mill-qorti fiż-żmien perentorju ta' sitt xhur minn meta tkun hekk ġiet differita jew sospiża jew sakemm ikun ġie ipprezentat fil-qorti rikors, f'dak il-perjodu, biex tiġi appuntata mill-ġdid: Iżda meta l-kawża tkun ġiet sospiża sakemm tiġi deċiża kawża oħra, iż-żmien jibda għaddej mid-data meta din is-sentenza tkun mogħtija”*;

Illi, matul it-trattazzjoni tiegħu, l-għaref difensur ta' Almeco tenna li bejn id-data meta l-kawża l-oħra kienet ċeduta sakemm din il-kawża reġgħet tqiegħdet mill-ġdid fuq il-listi għas-smiġ, kienu għaddej aktar minn sitt (6) xhur u ż-żmien imsemmi fl-artikolu 964 huwa wieħed perentorju;

Illi, min-naħa tiegħu, l-għaref difensur tal-attur *nomine* señaq li l-fatt waħdu li din il-Qorti reġgħet qiegħdet il-kawża għas-smiġ ifisser li l-kawża ma kenitx deżerta, u, meta wieħed iqis li s-soċjeta' attriċi ma kenitx parti fil-kawża l-oħra, ma seta' jlumha ñadd li ma kenitx taf bl-eżitu tal-kawża l-oħra;

Illi l-istitut tad-deżerzjoni huwa mañsub biex jippenaliżza lil dak l-attur (jew appellant) li ma jkunx qiegħed imexxi bil-għaqal il-proċedura mibdija minnu, iżda mhux mañsub la biex jorbot idejn il-Qorti fl-appuntament tal-kawżi u lanqas biex isawwat lill-attur (jew appellant, skond il-każ) minħabba ñtiġijiet amministrativi tal-Qorti⁷;

Illi fil-każ li l-Qorti għandha quddiemha llum l-kwestjoni mqajma minn Almeco tirrigwarda n-nuqqas min-naħa tas-

⁷ Ara P.A. GCD 5.11.1999 fil-kawża fl-ismijiet *Dr. T. Azzopardi vs V. Aquilina* et

soċjeta' attriċi li titlob li l-kawża titqiegħed mil-ġdid fuq il-lista tas-smiġ u mhux il-każ fejn id-deżerzjoni qiegħda tintalab minħabba n-nuqqas tal-għeluq fiż-żmien tal-proċedura bil-miktub, kif maħsub fl-artikolu 963 tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;

Illi l-Qorti tagħraf li ż-żmien maħsub fl-artikolu 964 huwa espressament magħdud bħala żmien perentorju u jitqies li jagħlaq fil-jum li fih jagħlaq iż-żmien hemmhekk stabilit⁸. Tifhem ukoll li għalkemm il-*proviso* tal-artikolu 964 jgħid li ż-żmien ta' sitt xhur biex jintalab ir-ri-appuntament ta' kawża mħollija *sine die* jibda għaddej minn dak inhar li tkun ingħatat is-sentenza tal-kawża l-oħra li minħabba fiha l-ewwel kawża tkun tħalliet *sine die*, dan jgħodd ukoll fejn il-kawża l-oħra tkun b'xi mod ieħor tneħħiet jew tħassret minn fuq il-listi, kemm jekk tkun ġiet ċeduta u kemm jekk tkun marret deżerta hija stess. Li kieku ma kienx hekk, tkun qiegħda tingħata okkażjoni lil parti li tabbuża mis-sistema u tittraskura l-attenzjoni u t-tmexxija b'għaqqal tal-każ tagħha. Minbarra dan, ladarba l-kawża l-oħra ma tkunx għadha aktar fuq il-listi, ma hemm l-ebda raġuni għaliex il-kawża li tkun tħalliet *sine die* m'għandhiex tissokta u titmexxa 'l quddiem;

Illi l-Qorti ma tistax toqgħod fuq l-argument tal-attur *nomine* meta jgħid li s-soċjeta' attriċi ma kenitx parti fil-kawża l-oħra u b'hekk ma setgħetx tkun taf l-eżitu tagħha. Fl-ewwel lok, ladarba t-talba biex din il-kawża titħalla *sine die* kienet saret sewwasew mill-attur *nomine* u b'riferenza partikolari għall-kawża l-oħra, kien mistenni li, tal-anqas, l-istess attur *nomine* jsegwi x'kien qiegħed jiġri mill-kawża l-oħra, jekk kemm-il darba kellu interess li, ladarba jintemm l-eżitu ta' dik, il-pretensjonijiet tiegħu f'din il-kawża jkunu jistgħu jitmexxew 'il quddiem. Fit-tieni lok, ir-raġuni speċifika li din il-kawża kienet tħalliet *sine die* kienet marbuta mad-destin tal-kawża l-oħra: ladarba l-kawża l-oħra, f'waqt partikolari, ma baqgħetx aktar fuq il-listi, beda jgħaddi ż-żmien statutorju, minkejja r-rieda u l-għarfien tal-partijiet;

---

⁸ Ara art. 967 tal-Kap 12

Illi l-Qorti tifhem ukoll li s-sanzjoni tad-deżerzjoni hija waħda radikali tal-proċess u trid titħaddem biss u safejn ikunu jgħoddu ċ-ċirkostanzi li tañtha jmisshom japplikaw. F'dan il-każ, il-Qorti tqis li l-attur *nomine* ma segwiex b'mod għaqli x'kien qiegħed jigrigi u dan huwa l-atteggjament li l-liġi trid toqot l-aktar meta tħaddem l-effetti tad-deżerzjoni;

Illi, kif ingħad qabel, l-attur *nomine* baqa' sallum ma ressaq qatt rikors biex din il-Qorti terġa' tqiegħed il-kawża mill-ġdid għas-smiġħ. Imqar li kieku l-attur *nomine* ressaq rikors fil-waqt b'talba biex din il-Qorti terġa' tqiegħed il-kawża għas-smiġħ, il-preġudizzjali tad-deżerzjoni ma kinitx tkun mistħoqqa wkoll jekk kieku l-Qorti tqiegħed il-kawża għas-smiġħ f'data li tkun aktar minn sitt xhur wara t-tmiem tal-kawża l-oħra⁹. Fiċ-ċirkostanzi tal-każ kif inhu illum u ladarba Almeco qajmet il-kwestjoni, dan ma jhalli lil din il-Qorti l-ebda triq għajr li tilqa' l-preġudizzjali mqajma mill-istess kumpannija mħarrka. Naturalment, bit-tħaddim tar-regoli maħsuba mil-liġi nnifisha, d-deżerzjoni twaqqaf il-proċediment tal-lum, għalkemm ma toqtolx il-jedd tal-azzjoni tas-soċjeta' attriċi¹⁰;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi billi:

Tiddikjara u ssib li l-azzjoni tas-soċjeta' attriċi marret deżerta minħabba li ma tħarsux it-termini maħsuba fil-liġi biex issir it-talba biex din il-kawża terġa' titqiegħed mill-ġdid għas-smiġħ wara t-temm tal-kawża l-oħra li, minħabba fiha u sakemm tinqata', din il-kawża kienet tħalliet *sine die*;

Fiċ-ċirkostanzi, **l-ispejjeż jibqgħu mingħajr taxxa** bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

⁹ Ara P.A. GC 25.10.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Rennie Pisani et vs Carmel Caruana et*

¹⁰ Art. 963(6) tal-Kap 12

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----